

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach . . .	2,65 „
Na poczte, już z odnośnieniem . . .	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 „
Na poczte już z odnośnieniem . . .	8,67 „
Strajki, inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —	

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio lam. lub jego miejsce 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 lam. lub jego miejsce 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Sobota Antoniego
Niedziela 2 po 3 Król. Kat. św. P.

CHOJNICE, niedziela dnia 18. stycznia 1931 r.

Słońca wschód 7.36 zachód 15.53
Księżyc wschód 7.52 zach. 14.22

Budżet w Sejmie

Ministerstwo Robót Publicznych

Pod obrady sejmowej komisji budżetowej weszły wczoraj sprawy związane z resortem Min. Robót Publicznych.

Sprawozdawca pos. Pączek (BB) zaznacza, że preliminowany budżet tego Ministerstwa jest mniejszy niż w r. b, w szczególności zmniejszono wydatki na odbudowę kraju, trzeba było także odłożyć roboty wodne na Sole i ukończenie wodociągu górnośląskiego, a regulację Wisły ograniczyć do najpilniejszych rzeczy, zanim osobna ustawa która będzie niebawem wniesiona, nie uregułuje tej sprawy. Uchwalenie świeżo wniesionego projektu rządowego o funduszu drogowym poprawi sytuację, obecnie bowiem pod względem budowy dróg cofamy się. Referent proponuje obcięcie różnych pozycji łącznie na 2 milj. zł (w tem 1 milj. z funduszu meljoracyjnego, skreślenie 300 tys. na budowę Kościoła Opatrzności w Warszawie zwłaszcza że konkurs nie dał rezultatu itp) i zapowiada, że po uchwaleniu ustawy o funduszu drogowym wydatki Ministerstwa zmniejszą się o dalsze 30 milj. jednak łączna suma funduszy, jakimi będzie dysponowało Ministerstwo, będzie wyższa niż w innych latach.

Minister Robót Publicznych gen. Neugebauer, zapowiadając, że będzie się starał o niehamowanie życia technicznego przez ustawy i o unikanie rozdrabniania prac, zwraca uwagę na to, że budżet składa się z mnóstwa pozycji bardzo małych których jednak już dalej obniżyć nie można, przewidziane są bowiem do zwalczania niszczącej siły żywiołu i oszczędności na tem polu odbiły się na późniejszych okresach. Budżet tegoroczny będzie wykonany prawdopodobnie tylko w 78 proc, przyczem najważniejszą rzeczą, jaka pozostaje przed zamknięciem roku, będzie uregulowanie zaległości za dostawy, zwłaszcza drogowe gdyż inaczej zaległości te musiałyby odbić się niekorzystnie na życiu gospodarczym. Największą kompresję wykazują w r. b. prace drogowe (wykonano tylko 60 proc) najmniejszą budowlę (wykonano 94 proc). Nie uzyskano również kredytów meljoracyjnych, ale w każdym razie odwołano 70,000 ha co przedstawia dla rolnictwa zysk 57 milj. Budżet odbudowy wykonano tylko w 22 proc, pozostało jeszcze 160,000 mieszkań do odbudowania, aby ostatecznie zlikwidować ziemianki.

Pos. Chądzyński (NPR) wytyka, że budżet tego działu, któryby nawet mimo przesilenia winien być zwiększany, ulega redukcji o 9 proc gdy w całym budżecie państwa redukcja wynosi tylko 5 proc, nadto zaś ograniczane są tylko wydatki rzeczowe, gdyż personalne wzrastają o 3 proc. Zasiłki ze Skarbu Państwa dla bezrobotnych wynoszą w r. b. 100 milj. zł — należałoby walczyć z klęską bezrobocia przetrzymując na dziedzinie celowych i dla państwa pożytecznych robót. Z projektem utworzenia funduszu drogowego Rząd przychodzi równocześnie z podwyżką zapalek, razem podwyższając o 70 milj. zł obciążenie społeczeństwa w chwili ciężkiego przesilenia gospodarczego. Zasada projektu jest słuszna, ale chwila źle wybrana. Nadto niesłuszne jest opodatkowanie autobusów, które się odbija na najbiedniejszej ludności. Co do ziemianek, to mieszka w nich jeszcze 30,000 ludzi więc nie należałoby zmniejszać kredytów na cele odbudowy zwłaszcza gdy się równocześnie o 5 i pół milj. zwiększa fundusze dyspozycyjne. Wreszcie mówca sprzeciwia się skreśleniu 1 milj. zł z funduszu meljoracyjnego i wzywa do pamiętania o sprawie mieszkaniowej (P. Minister: Nie zapomniałem o tem), kończąc wnioskiem o przywrócenie budżetu Min. Robót do dawnej wysokości.

Pos. Polakiewicz (BB) polemizuje z opozycją, że krytyką podatków na cele specjalne (obecnie fundusz drogowy, w r. z. na fundusz mieszkaniowy) hamuje rozwiązanie najpilniejszych zagadnień

Druga konferencja europejska

rozpoczęła wczoraj przed południem swe obrady w Genewie z udziałem 27 państw Europy pod przewodnictwem Brianda.

Briand w swym przemówieniu zwrócił uwagę na dalsze postępy kryzysu gospodarczego jaki ciąży nad Europą, wskazując na konieczność szukania dróg celem przywrócenia równowagi gospodarczej — W dyskusji zabrał jako pierwszy głos delegat Niemiec dr Curtius, oświadczając, że zapatrywania rządu Rzeszy na stan Europy od czasu odpowiedzi na memorandum Brianda z ubiegłego roku się nie zmieniły.

Dr Curtius wskazując na przeszło 4 miliony bezrobotnych w Niemczech oświadczył że Niemcy przechodzą bardzo ostry kryzys, cierpiąc z jednej strony na brak kapitałów z drugiej zaś na ucieczkę kapitałów zagranicę czemu nie mogą się sku-

tecnie przeciwstawić — Jest on zdania że kwestja gospodarcza dominuje nad wszystkimi innymi obecnego porządku dziennego konferencji i dla tego prosi o wysłuchanie nasamprzód przewodniczącego komisji gospodarczej Colijn'a.

W odpowiedzi na przemówienie Curtiusa zabrał na krótko głos Briand, poczem przemawiał włoski minister spraw zagranicznych Grandi, który wywody Curtiusa częściowo poparł.

Na wniosek ministra spraw zagranicznych Wielkiej Brytanji wybrano komisję z 7 członków która ma badać sprawy wynikające z toku dyskusji, zaś specjalnie ma się zająć opracowaniem porządku pracy obecnej sesji konferencji europejskiej — Na posiedzeniu popołudniowym konferencji wygłosi sprawozdanie przewodniczący komisji gospodarczej Colijn'a.

P. T. Hołówko o oficerze polskim

W ostatnim zeszytcie (nr 1057 z 17-go stycznia 1931) przypominając „Myśl Niepodległa” broszurę P. Hołówki z r. 1921 pt. „Oficer Polski” którą autor poświęcił „ppł. Adamowi Kocowi, godnemu spadkobiercy najlepszych tradycji oficera polskiego” jak głosi dedykacja.

W broszurze tej p. T. Hołówko pisze:

„Władcy Rosji, Prus i Austrii uważali armję za swoją osobistą niemal prywatną własność; wymagając dla siebie ślepego posłuszeństwa. Osiągnęli ten cel, krzując w armji ducha bezgranicznej uległości, starając się jaknajbardziej izolować ją od reszty społeczeństwa wypełnić w niej wszelki odruch na przejawy życia politycznego i społecznego w kraju —

Udało się carom wytworzyć korpus oficerski całkowicie sobie oddany, zacofany, izolowany od społeczeństwa wrogo usposobiony do wszelkich wolnościowych jego dążeń, a wskutek tego zniemia widzony przez społeczeństwo. Korpus oficerski w Rosji, to była typowa kasta o niskim poziomie naukowym i kulturalnym —

Na armji niemieckiej jak i na całym narodzie niemieckim, zemścił się system wychowania który wpajał ślepe, bezkrytyczne posłuszeństwo rozkazom cesarza jako wodza armji. To ślepe, bezkrytyczne posłuszeństwo woli Włhelma II było jedną z przyczyn wielkiej klęski Niemców —

Jak widzimy, państwa militarne tworzyły typ oficera - kastowca, całą swą psychiką wszystkimi swymi upodobaniami, obcego reszcie społeczeństwa,

który dlatego mógł na rozkaz monarchy deptać konstytucję, rozpędzać przedstawicielstwa narodowe, więzić posłów strzelając do własnych braci, domagających się wolności i praw obywatelskich. Tego rodzaju zadania armje te spełniały znakomicie —

Oficer, który ośmielił się uderzyć żołnierza, winien podlegać karze więzienia i wydalenia z wojska, tak samo winni być wydaleniem z wojska oficerowie, którzy tolerują bicie żołnierzy przez plutonowych i sierżantów. Bicie rekruta w wojsku jest taką samą zbrodnią i hańbą, jak bicie dziecka przez nauczyciela w szkole. Tolerowanie bicia żołnierzy w wojsku rzucaloby cień na cały naród polski — Piętnowanie i tepienie tych azjatyckich pozostałości po Rosji winno być obowiązkiem każdego uczciwego i szanującego siebie i swój zawód oficera —

Autor tych słów, p. Tadeusz Hołówko, jest obecnie w chwili rozpatrywania sprawy brzeskiej na gruncie sejmowym, członkiem prezydium i kierownikiem grupy BB w Sejmie.

Wielka powódź

z powodu oberwania chmury nawiedziła Algierję. Pod miastem Algier rzeka wystąpiła z brzegów i zalała ulice na wysokość 1 metra — Kilka osób utraciło życie — Ratusz i kilka budynków zostało ciężko uszkodzonych.

Proponuje, aby normę zużycia benzyny przez samochody rządowe obniżyć z 380 do 330 gramów i aby w samochodach rządowych ustalić pewną s'andaryzację zakupywanych typów, co da znaczne oszczędności.

Pos. Rymar (Str. Nar.) zgłasza wnioski oszczędnościowe analogiczne jak i przy poprzednich resortach, omawiając zaś działalność Ministerstwa, krytykuje takie np. fakty jak regulacja Białego Dunajca, która przy pozycjach wstawianych co roku do budżetu zakończy się za — 134 lata. Należałoby te rzeczy skondensować w funduszu drogowym uważa za rzecz niedopuszczalną, aby o stopniu, w jakim zeń będą korzystały samorządy, decydowało jedynie 3-ch ministrów. Na budowę szkół mamy w nowym budżecie przeznaczony 1 milj. zł, na konserwację gmachów reprezentacyjnych 3 milj. Należałoby na szkoły przeznaczyć przynajmniej tyle, ile na gmachy reprezentacyjne.

Pos. Grzechnarowski (PPS) zarzuca Rządowi brak aktywności co do zatrudnienia bezrobotnych i rozwiązania kwestji mieszkaniowej, zarzuca Rządowi i samorządom ciągle eksperymentowanie, urzędnikom zaleganie spraw. Na przery-

wania ze strony p. Ministra, który nalega o podanie mu faktów odpowiada, że będzie je mógł podać dopiero na następnym posiedzeniu lub na plenum. Co do funduszu drogowego sprzeciwia się opłatom od autobusów.

Pos. Rzóska (BB) broni projektu funduszu drogowego, wskazując na to, że autobusy najbardziej niszczą szosy, polemizując zaś z opozycją co do sprawy mieszkaniowej, zarzuca jej, że za czasów swych rządów doprowadziła do tego iż przy wykonywaniu reformy rolnej powstawały nowe ziemianki.

Pos. Łucki (Ukr) uważa tego rodzaju ziemianki za mniejsze nieszczęście dla chłopów, który równocześnie ma korzystać z poniesienia swego gospodarstwa na wyższy stopień, niż ziemianki wojenne, które wreszcie powinny zniknąć. Skarży się na fatalne stosunki drogowe na kresach oraz na szkody powodowane stale nieuregulowaniem rzek i potoków górskich. Budżet tego działu nie winien być redukowany. Jednakże tylko stronnictwa chłopskie zdecydowały się na właściwe rozwiązanie sprawy, którem jest jedynie: obniżenie poborów urzędniczych o 15 proc.

Anglia wobec uroszczeń niemieckich

„Echo de Paris” donosi że Henderson podczas swej wczorajszej rozmowy z Briandem miał go zapewnić że uczyni wszystko, celem skłonięcia Niemców do umiarkowania (urząd spraw zagran):

„Foreign Office” uważa żądania niemieckie wobec Polski za nieusprawiedliwione i wygórowane — „Matin” twierdzi że Niemcom będzie po zostawiona wolność rozwinięcia swych tez w Gene wie, ale nie wolno im będzie wyjść poza granice traktatu wersalskiego

Rząd niemiecki będzie musiał się zobowiązać do niezaostrzenia konfliktu

Paryż — Dzienniki podkreślają z naciskiem znaczenie spotkania ministrów: Brianda i Hendersona, odbytego w przeddzień narad genewskich w czasie których Anglia odegra doniosłą rolę

Fiasko podróży kanclerza Brueninga do Prus Wschodnich

Rozczarowanie z powodu wyników podróży kanclerza Brueninga po wschodnich krajach Rzeszy jest powszechne. Podróży tej przypisywano wielkie znaczenie a pisma niemieckie szeroko się o niej rozpisywały. Podróż skończyła się jednakowoż fiaskiem. Po dziesięciodniowej wędrówce powrócił kanclerz do Berlina, przyczem termin jego przyjazdu trzymany był w tajemnicy, a dworzec berliński poddano na wszelki wypadek opiece policji politycznej. Jedyną troską władz niemieckich było zapobiec demonstracjom ulicznym w stolicy Rzeszy. Obawiały się one że demonstracje te mogłyby być w skutkach o wiele gorsze aniżeli w Prusach Wschodnich lub na Górnym Śląsku

„Śmierć głodowemu kanclerzowi”, „precz ze zdrajcą Niemiec” i inne podobne okrzyki demonstrantów, dalej burzące się masy, kamienie rzucające na automobile delegacji rządowej,

szubienica we Wrocławiu z masekciem, przedstawiającym Brueninga

wreszcie wzburzone tłumy, szturmujące gmachy ratuszowe i policja rozpędzająca gwałtownie demonstrantów, jak również uwagi godna jedność hakerkreulerów, nacjonalistów i komunistów, którzy w demonstracjach rej wodzili — oto obraz wzburzonego Wschodu niemieckiego, oto obraz jaki miał możliwość ujrzeć kanclerz Bruening i cała opinia niemiecka. Z kilku zaledwie stron odewały się głosy, które ostrzegały przed niepożądanymi skutkami podróży, zwracając jednocześnie uwagę na nastroje panujące w Polsce i we Francji. Zdaje się jednak, że zwyciężył oportunizm

Przebieg podróży świadczy, jak niebezpieczną jest taka gra z ogniem. Już w Królewcu mógł się kanclerz przekonać, jakie nadzieje wzbudzały jego podróże; wschodnio-pruski prezydent Siehr mówił bez ogródek o skrytych usiłowaniach i domagał się aby rząd Rzeszy poczynił kroki w celu bezpośredniego połączenia Prus Wschodnich z Rzeszą Niemiecką. Kanclerz zmuszony był publicznie stwierdzić, że wysuwanie podobnego żądania oznaczałoby w tej chwili wielkie niebezpieczeństwo dla Niemiec. We Wrocławiu Bruening wprost zwywał na od umiarkowania i ostrzegł przed katastrofalnymi następstwami hitlerowskiej polityki

Stanowisko rządu Rzeszy w kwestji Prus Wschodnich jakoteż innych prowincji wschodnich jest następujące: Prusom Wschodnim musi przyjsć rząd z pomocą przedewszystkiem finansową. Poprzedni parlament Rzeszy chciał wypłacić Prusom Wschodnim 400 milionów marek tytułem pożyczki. Po rozwiązaniu Reichstagu pożyczkę tę uniemożliwiono, a obecnie rząd za zgodą parlamentu chce wyasygnować dla Prus Wschodnich pożyczkę w tej samej wysokości. Według mniemania rządu żądania krajów wschodnich są przez sadne, a żale najzupełniej nieuzasadnione. Kryzys agrarny daje się odczuwać w całych Niemczech, a w prowincjach wschodnich zapominają, że kryzysem objęty jest cały świat. Prusy Wschodnie niesłusznie twierdzą, że rząd Rzeszy zaniedbuje je tymczasem. Berlin zwraca największą uwagę tak na tę prowincję, jak i na Górny Śląsk

Nowe podróże księcia Walji

London — Książę Walji wyjechał wraz ze swym najmłodszym bratem, ks. Jerzym, w podróż do Ameryki południowej. Część drogi książę odbędzie samolotem, zaś na pokład statku wsiądzie w porcie hiszpańskim w Santande, skąd odpłynie na parowcu „Oropesa” do Panamy. Cała podróż będzie trwała trzy miesiące

Ks. Walji zwiedzi kilka republik południowo amerykańskich, a w dniu 9 marca dokona otwarcia wystawy przemysłu angielskiego w Buenos Aires. Po wizycie w Rio de Janeiro ks. Walji odpłynie do Anglii. Jego powrót do Londynu ma nastąpić w dniu 28 kwietnia

Pomimo, że podróż ks. Walji posiada prywatny charakter, ma ona wielkie znaczenie propagandowe. Ks. Walji nauczył się po hiszpańsku i przed swym wyjazdem odbył wielką ilość narad z angielskimi sferami handlowymi posiadającymi wielkie interesy handlowe w Południowej Ameryce

„Le Matin” podaje iż ministrowie zbadali w szczególności stanowiska swe wobec sporu polsko niemieckiego — Zdaniem ich Liga Narodów winna na pozwolić przedstawicielom rządów polskiego i niemieckiego na swobodne rozwinięcie ich argumentów pod warunkiem że dyskusja nie wyjdzie poza ramy traktatów o mniejszościach i nie straci z oczu zobowiązań jakie traktaty te nakładają na Niemcy i Polskę — Ponadto obaj mężowie stanu zbadali stan obecny rokowań morskich francusko — włoskich, jak również kwestje finansowe omawiane w dalszym ciągu w Londynie

Według „Echo de Paris” Fereigne Office zdaje sobie sprawę z przesadności pretensyj niemieckich. Minister Henderson jak się zdaje pragnie zmitygować Berlin

Litwa a kościół

Kowno — Wobec wzięcia udziału w konferencji biskupów przez nuncjusza papieskiego mgr Bartolonia, rząd wysłał notę protestacyjną do Watykanu

Kowno — Wobec wytworzonej sytuacji w kołach chrześcijańskiej demokracji projektowany jest pochód na Kowno, w którym mają wziąć udział organizacje chrześcijańskie — demokratyczne i księża. Obecnie są już w toku przygotowania

Nowa dyktatura w Hiszpanji?

Havas donosi z Madrytu, że krąży tam niepokojące pogłoski o możliwości wprowadzenia nowej dyktatury — Motywem tego kroku ma być konieczność energicznej walki z ruchem rewolucyjnym — Na dyktatora jest wysuwany jeden z generałów który swego czasu odznaczył się podczas walk w Marokku — Jednakże generał ten nie przyjął propozycji, zaś sfery miarodajne są obecnie w poszukiwaniu nowego kandydata

Dziennik Informations stojący blisko dworu królewskiego twierdzi że król przychylił się do projektu wprowadzenia dyktatury ponieważ grupy monarchistyczne w Hiszpanji wykazują zbyt mało zwartości i odwagi

Nowe ustawy

Wśród projektów nowych ustaw, wniesionych przez Rząd do Sejmu na uwagę zasługują w pierwszej linii: utworzenie państwowego funduszu drogowego i zmiana ustawy antyalkoholowej — Państwowy fundusz drogowy ma mieć na celu polepszenie stanu dróg, dochody czerpać będzie z nowowprowadzonych opłat od samochodów i motocykli i opłat przewożonych niemi towarów i osób a na rozpoczęcie prac już w bieżącym sezonie otrzymać ma pożyczkę 22 mil. zł z wpływów uzyskanych z emisji II-ciej serji dolarówki — Nowa ustawa antyalkoholowa ogranicza zakaz święteczny, który zamiast jak dotąd od 3 popołudniu dnia następnego (43 godzin) trwać będzie tylko od 6 rano do 2 popołudniu dnia świętecznego (8 godzin), nadto wprowadza szereg jeszcze innych zmian w stanie dotychczasowym

Szczegóły trzęsienia ziemi w Meksyku

Meksyk — Ognisko trzęsienia ziemi znajdowało się w pobliżu miasta Matamoros w stanie Puebla — Instrumenty sejsmologiczne rejestrowały trzęsienie ziemi w ciągu 4 minut, poczem przestały działać — Silne wstrząsy odczuło również w Tampico — Skutki trzęsienia ziemi dały się zauważyć na przestrzeni kilkuset mil — W mieście Meksyku rannych jest 25 osób — 50 domów uległo zburzeniu — Mieszkańcy kłęją na ulicach za nosząc błagalne modły do Boga — Wulkan Popocatepetl wznowił swą działalność — Lawa płynie na przestrzeni 50 mil

Dziewczyna wystawiona na licytację

Bolszewickie pismo „Komuna” donosi o niezwykłym wypadku demoralizacji urzędników sowieckich — Oto wieś w okręgu Birskego postanowiła sprzedać na licytacji 18 letnią córkę miejscowego właściciela tatarskiego Husainowa, który nie mógł uiścić podatku — Jako cenę wywoławczą za dziewczynę wyznaczono 15 rubli — W ostatniej chwili licytacja nie doszła do skutku, gdyż tłum Tatarów zajął groźną postawę i obrzucił kamieniami lokal miejscowego sowieckiego — Charakterystycznym jest, że „pomysłowy” administrator sowiecki w dalszym ciągu sprawuje swoje funkcje

Ford o kryzysie wszechświatowym

Idzie przez prasę światową artykuł Henryka Forda o kryzysie gospodarczym i o sposobach walki z nim „Król automobilowy” obala w nim jeden fałszywy a bardzo rozpowszechniony pogląd na źródła kryzysu w przemyśle, a ponadto wskazuje taki sposób wyjścia z obecnych trudności, który „sfery gospodarcze” piętnują jako — demagogię

„Panuje — powiada Ford — powszechna niemoralność z powodu niedomagania to (t) światowy kryzys gospodarczy wywołane zostało nadprodukcją — Trzeba z tym poglądem raz wreszcie skończyć — Nie może być w żadnym wypadku mowy o nadprodukcji. Można mówić tylko i wyłącznie o osłabieniu zdolności nabywczej — Likwidacja kryzysu może być tylko w tym wypadku zrealizowana, jeżeli porzucimy dotychczasowe błędne metody ratunku a staniemy na stanowisku wysokich płac i niskich cen”

Bilans handlu zagranicznego Polski za rok 1930

Według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego bilans handlu zagranicznego Rzplitej, łącznie z wolnym miastem Gdańskiem w roku 1930 przedstawia się następująco: Przywieziono 3,571,023 ton towaru, wartości 2;245;973;000 zł Wywieziono 18;922,132 ton towaru. Wartość wywozu wyniosła 2;433,244,000 zł Saldo dodatnie w roku 1930 wyniosło zatem 187,271,000 zł

Konsolidacja Francji

Paryż — Na posiedzeniu Izby Deputowanych przewodniczący Izby Fernand Bouisson wygłosił przemówienie, w którym wezwał wszystkie stronnictwa do poczynienia poważnych ustępstw na rzecz ducha wspólnej dyscypliny dla zamianifestowania jedności narodowej i uniknięcia pośpiechu w ostatniej chwili

Mówiąc o projektach odpowiadających uznaniem przez wszystkich koniecznościom mianowicie o projekcie rozwoju gospodarki narodowej Bouisson zaznaczył, że wszystko, co mogło być pożytecznym dla sprawy pokoju znajdowało zawsze aprobatę parlamentu, któremu nie obcem było nigdy to co się mówiło, pisało i robiło poza granicami kraju

Wynik konferencji Okrągłego Stołu

London — „Morning Post” dowiaduje się; że konferencja „Okrągłego Stołu” zakończy prawdopodobnie obrady swoje w tym tygodniu. We czwartek odczytane będzie oświadczenie p. Mac Donalda o polityce ogólnej po ostatnim zebraniu różnych podkomisyj. Premier angielski ma przyjąć dla stworzenia konstytucji indyjskiej główne wytyczne już wypracowane przez lorda Readinga i sir-a Banadura Sapru. Dzienniki angielskie niemieckie donoszą, że uchwały konferencji „Okrągłego Stołu” nie wywołały w Indjach zadowolenia. Sądzą, że Gandhi i kongres hinduski odrzuci je

Opozycja w czerwonej armji

Soweckie pismo wojskowe „Krasnaja Zwiezda” przynosi wiadomość o manifestacji w pułku obrony chemicznej Czerwonej armji. Instruktor polityczny tegoż pułku, Soncew oświadczył publicznie, że solidaryzuje się z Sycrowem i Rykowem którzy popadli w niełaskę i zostali pozbawieni stanowisk, zaznaczając otwarcie, że nie zgadza się z politycznym stanowiskiem partji komunistycznej. Soncew umotywiował swe wystąpienie tem, że uprzednio wienie ZSSR w obecnym czasie uważa za niewłaściwe, zanim bowiem przystąpiono do tego zadania, należało nakarmić głodną ludność

Polit. biuro partji komunistycznej postanowiło wykluczyć Soncewa z tegoż pułku, w którym równocześnie ma się przeprowadzić „czystkę”

Urlopy dla słuchaczy Państw Instytutu Nauczycielskiego

Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego ogłosiło konkurs na urlopy płatne dla kandydatów na pierwszy rok Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie w roku szkolnym 1931-32

O przyjęcie mogą się ubiegać kierownicy i stałi nauczyciele szkół powszechnych, szkół ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich, oraz szkół specjalnych, którzy najpóźniej w roku 1928 ukończyli studia analogiczne. Kandydaci winni posiadać znajomość jednego z języków obcych (angielskiego, francuskiego lub niemieckiego); pierwszeństwo będą mieli kandydaci którzy nie ukończyli 35 lat życia

Podania o przyjęcie na pierwszy rok studjów w Instytucie Nauczycielskim należy wnosić drogą służbową do Ministerstwa W R i O P w terminie do 1 marca br, o ostatecznym przyjęciu do Instytutu rozstrzygnie kolekwium wstępne, które odbędzie się z końcem roku szkolnego 1930-31

Nauczyciele, przyjęci do Instytutu, otrzymają płatny urlop na pierwszy rok studjów zaleźnie zaś od wyników pracy urlop zostanie przedłużony na następny rok szkolny. Liczba miejsc ograniczona będzie prawdopodobnie do 30

303,148 bezrobotnych

Ajenca B I P donosi:

Podług danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za okres od 28 grudnia do 3 stycznia włącznie wykazuje 303,148 bezrobotnych. W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba bezrobotnych zwiększyła się o 15,883

Bezrobocie wzrosło w P U P P: Łódź miasto o 3677, Kraków o 1646, Grudziądz o 1607, Łódź okręg o 758, Tczew o 664, Częstochowa o 646; Chrzanów o 635; Sosnowiec o 616, Bydgoszcz o 600, Włocławek o 445, Warszawa okręg o 413, Piotrków o 368, Toruń o 333, Radom o 313, Stanisławów o 312, Kalisz o 240, Wilno i Poznań po 227, Płock o 223, Żyrardów o 217, Nowy Sącz o 193, Przemysł o 164, Białą o 148, Drohobycz o 141, Lwów o 137, Kielce o 117 etc

W tej liczbie nieuwzględniono 16,000 włóknarzy, zwolnionych z większych zakładów włókienniczych w Łodzi wskutek przejściowego przerwania pracy, ponieważ powrotne przyjęcie powyższych robotników przewidziane było w najbliższym czasie. Należy jednak przypuszczać, że około 20 proc z nich nie znajdzie ponownie zatrudnienia

Nowy „Drang nach Osten” w „nuncjacji kanclerza Brüninga

Podróż Kanclerza Rzeszy nie miała przebiegu spokojnego, nie miała też charakteru triumfalnego objazdu — Zamąciły ją wystąpienia głodujących tłumów bezrobotnych demonstracje komunistów, wrogie manifestacje hitlerowców — Wszędzie spotkał się kanclerz Brüning z niezadowoleniem i biedą — Akompanjament zaś awantur i asy stał oddziałów bezpieczeństwa nie dodały splendo ru tej wizytacji pasterskiej

Prasa Prus Wschodnich zaprzecza wprawdzie jakoby podróż kanclerza była demonstracją przeciw polską, przy sposobności jednak nie kryje się ze swemi nastojami, zwróconemi przeciw Polsce Dzienniki nacjonalistyczne korzystają ze sposobności by wzmożnić krzyk o rewizję granic, podnosząc że katastrofalnemu stanowi gospodarczemu Prus Wschodnich winien jest — Korytarz

Dr Brüning zachowywał się początkowo z dużą powściągliwością i rezerwą w stosunku do tego rodzaju deklaracji — Jednak w Kwidzynie w którym przyjęcie zamieniło się na wyraźną antypolską manifestację, wyszedł z tej rezerwy pozwalając sobie na tego rodzaju przejrystą aluzję: „Ta podróż dowiedzie całego narodu niemieckiemu, iż po uwolnieniu Nadrenji należy się zwrócić temi szeregami zwrócić na wschód — Praca obowiązków i wola każdego rządu powinna zmierzać do zabezpieczenia niemieckiego wschodu pod każdym względem i troszczyć się o stworzenie podstaw do wypełnienia jego słusznym żądaniom we wszystkich kierunkach — Należy przedewszystkiem tu, jak i po tamtej stronie („korytarza”) wybetonować filar pod most stworzyć mocne fundamenty na polu rolniczym i społeczno — politycznym — Gdy będziemy zgodni w interesie narodowym we wszystkich warstwach ludności i we wszystkich partjach — to i przyszłość nasza nie może być dłuższą złą

Demonstracja niemiecka przeciw Litwie

Obecność kanclerza Brüninga w Tylży dała prezydentowi rejencji gumbowskiej, Rosenkrantzowi okazję do ostrego wystąpienia przeciw Litwie Wskazując na trytorjum Kłajpedy, zaznaczył że nie może skończyć swego przemówienia nie skierowawszy zwrotu kanclerza „na drugi brzeg Niemna” — Przemocni (?) wrogowie — ciągnął dalej p Rosenkrantz — chcieliby go odciąć od nas, ale jako niemiecki teren kulturalny pozostanie związany wspólnym losem z Rzeszą — Zaostrzający się coraz bardziej kurs przeciw litewski Niemiec został tą oficjalną demonstracją potwierdzony — A więc walka i wzrost apetytów na wszystkich frontach

Sejmik Zw Spółdzielni Polskich w Niemczech

Ostatnio odbył się w Opolu na Górnym Śląsku Sejmik przedstawicieli polskich spółdzielni w Niemczech — Do nowego zarządu wybrano: dyr Sychalskiego, Marquarda i Malczewskiego — wszystkich ze Śląska — W skład rady nadzorczej weszli: ks prob Dr Domański (Pogranicze), Domirski (Powiśle) Nawrocki (Śląsk), Baczewski (Berlin) Affa (Śląsk)

Związek obejmuje obecnie 28 spółdzielni, mia nowicie 16 kredytowych (banków), 5 Rolników, 3 spółki budowlane, 3 wydawnictwa 1 ogrodnictwo Rozmieszczenie spółdzielni na poszczególnych terenach przedstawia się następująco: Górny Śląsk — 16, Powiśle — 2, Warmja — 3, Pogranicze — 4, Berlin — 2, Westfalja — 1

Zbrodniarz - zdrajca

16) Powieść

Po raz pierwszy opowiedziała mu historię swe go współpracownictwa w firmie Sutton

— Dobra stara rodzina, nieprawdaż? Pani też bardzo przywiązana do szefa?

Wzruszyła kształtnemi ramionami

— Nie wiem właściwie, czy jestem do niego przywiązana — Ot, dość go lubię — rzekła — Szefowie są zazwyczaj niezbyt sympatyczni, a jeśli zdarzy się taki, to kobieta potrafi się postarać, by niedługo był jej szefem — o ile oczywiście ma rozum w głowie

Mimowoli się uśmiechnął

— Jest tylko o dwa lata starszy odemnie — nie uwierzyłby pan, nieprawdaż? Wygląda tak ogromnie młodo, a pod pewnym względem jest rzeczywiście dzieciakiem — Kto tylko chce, może go wyzyskać: wierzy w każdą zmyśloną historyjkę o niepowodzeniach życiowych czy innych nieszczęściach — Grube tysiące stracił przez tę swoją łatwowierność

Nastąpiła chwila milczenia, lecz panna Milly przerwała je, pytając:

— Czy pan zna Remington Mansions? Niedaleko Harrow Road — Dostałam tam nowe mieszkanie na parterze — Bardzo przyjemne, a co mi najbardziej odpowiada: niema portjera, szpiegującego, kiedy wchodzi i wychodzi

Podniósł oczy i spojrzął na nią

— Ogromnie zachęcająca dla człowieka, który by chciał panią odwiedzać potajemnie — rzekł dobitnie i spostrzegł, że twarz jej stała się purpurową, a w oczach zamigotały iskry gniewu

Pokryła jednak rozdrażnienie krótkim nerwo-

8 lecie Związku Polaków w Niemczech

W numerze noworocznym „Polaka w Niemczech” w artykule pod tytułem: „Ideowa rola naczelnej organizacji” czytamy o wynikach 8 letniej działalności Związku, którego główną zasługą jest złączenie wszystkich w jedną wspólną polską organizację oraz rzucenie w szeregi Polaków hasła „Łączmy się bez względu na to na jakim terenie żyjemy lub skąd przyszliśmy” — W tej jednolitości elementu polskiego przejawia się jego siła, która wzbudziła nie tylko wolę obrony przed germanizacją, ale co więcej, żywą chęć wzbudzenia świadomości narodowej wśród tych, którzy zdawali się są już dla nas straceni — Artykuł kończy się budzącym w nas szczerą radość stwierdzeniem iż Polacy na terenie Rzeszy poczynili na wszystkich polach działalności narodowej znaczne postępy

Odznaczenie papieskie orderem „Bene Merenti”

W niedzielę dnia 11 bm w zakładach rzemieślniczych św Antoniego przy ulicy Barskiej w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia przez J E ks nuncjusza apostołskiego Fr Marmaggięgo orderu papieskiego „Bene Merenti” długoletniej opiekunce zakładu p Jadwidze Wóycickiej — Przybywającego w towarzystwie sekretarza nuncjatury mgra Collięgo ks nuncjusza powitała marszem papieskim orkiestra wychowanków zakładu a następnie ks prał Toporkowski w przemówieniu swem podziękował dostojnemu gościowi za osobiste dokonanie aktu dekoracji p Wóycickiej która w ciągu długiego szeregu lat niestrudzonej i oddanej dla instytucji pracy na to wysokie wyróżnienie całkowicie sobie zasłużyła — Z kolei zabrał głos członek zarządu Izby rzemieślniczych św Antoniego p woj Sołtan, który zwrócił się do młodzieży zakładowej, przedstawiając trudny i wysiłki ofiarnych jednostek nad jej wychowaniem

Nowe pismo o Polsce we Francji

Wszyscy nasi czytelnicy znają wielkie dzieło Towarzystwa Przyjaciół Polski w Paryżu utworzonego i kierowanego przez p Różę Bailly — Wiadome jest, że to Tow które ma setki oddziałów w głównych miastach Francji i w koloniach francuskich, jak również w Belgii, Szwajcarii itd, pracuje bezustannie według swojej dewizy „Ukochoać Polskę przez Jej dokładne poznanie”

Tow Przyjaciół Polski które posiada już swoje pismo, utworzyło znowu teraz miesięcznik ilustrowany pod tytułem „Notre Pologne” specjalnie przeznaczony dla młodzieży szkolnej — Myśl podjęta przez p Różę Bailly może mieć duże znaczenie dla zbliżenia polsko — francuskiego w przyszłości, gdyż nowe pokolenie francuskie będzie znało Polskę taką jaką Ona jest w rzeczywistości a nie taką, jak ją przedstawiają nasi nieprzyjaciele dla własnych interesów

Treść nr 2-go „Notre Pologne” np jest następująca: „Wilno”, „Oni ginęli dla nas” — chodzi tu o Polaków z roku 1830 „Spieszmy się” — poemat Berangera, Pamiętnik wnuczki wygnanca z roku 1830 Wycieczka do Ojcowia itd

Na końcu każdego numeru „Notre Pologne” mamy lekcję języka polskiego dla małych Francuzów — Pismo „Notre Pologne” jest już tak rozpowszechnione we wszystkich szkołach we Francji że naprz w gimnazjum w Valence zaabonowało je 60 uczniów — Abonament w Polsce kosztuje 5 fr francuskich to jest 2 zł rocznie — Któżby nie dał chętnie 2 zł rocznie, aby podtrzymać tak pożyteczne dzieło propagandy Polski we Francji i zarazem śmiechem

— Dziwny z pana człowiek — rzekła, akcentując każde słowo

W dziesięć minut później wysunęła się z pokoju, a John Leslie pozwolił sobie na rzadki zbytek jakim był u niego cichy śmiech

Milly Trent nie była mu jednak antypatyczną Przeciwnie, było w niej nawet coś, co go pociągało: pewna nieco szorstka szczerść i otwartość, pod którą co prawda mogło się kryć coś wręcz przeciwnego — On ją jednak uważał za szczerą

Spieszył się z robotą, gdyż był to dzień czwartkowy, a w czwartki Beryl Stedman chodziła o tej porze do Hyde Park Crescent na lekcję śpiewu — Od Marble Arch do Queen's Gate zwykła była iść pieszo, jakkolwiek mogła mieć krótszą drogę, lub wogóle wyrzec się tej przechadzki, gdyż i bez niej używała dość ruchu grając codziennie w golfa — Ale od pewnego czasu spacer ten sprawiał jej specjalną przyjemność

Czkał na skraju drogi, zastanej już zółtem listowiem, zagnanem tu przez wiatr, gdy ujrzał ją podchodzącą ku niemu z przeciwległego chodnika — Przywitanie jej nie było tak serdeczne jak dawniej — skłoniła głowę niemal ceremonjalnie, co zauważył i serce mu się ścisnęło

— Co się stało? Gwałtowna sprzeczką, nieprawdaż?

— Z wujem? — Potrząsnęła głową — Nie — On dla mnie zawsze taki dobry, nigdy się ze mną nie sprzecza

— Sądziłem, że zwrócił pani uwagę na moje niestosowne postępowanie?

Obrzuciła go dziwnym spojrzeniem

— Tak, mówił o panu — rzekła — Opowiedział mi nawet o panu mnóstwo rzeczy, o których byłaby wolała nie wiedzieć

zem przeczytać po francusku miesięcznik ilustrowany o Polsce?

Ci, którzy pragnęliby zaprenumerować „Notre Pologne” mogą zwrócić się do Towarzystwa Przyjaciół Francji: Bydgoszcz, Cieszkowskiego 20, III p, załączając w liście 2 zł znaczkami lub przekazem — Można też pismo to zaabonować wprost z Paryża przesyłając 2 zł pod adresem Les amis de la Pologne 16 Rue de l'Abbe de l'Epee, Paris (France) — Directrice Mme Rosa — Bailly

Straszliwa niespodzianka

Wyjątkowy w swej grozie wypadek jakby żywcem wzięty z repertuaru Grand Guignolu zdarzył się w Indiach angielskich — W domu generała armii indyjskiej Hardy'ego wszystko już było przygotowane do ślubu jedynej córki generała z jednym z młodych oficerów kolonialnej armii angielskiej — Goście weselni byli zgromadzeni około kiwano tylko przybycia państwa młodych którzy dziwnie się spóźniali — W końcu zaczęto ich szukać — Straszny krzyk pełen grozy z ust generała skierował wszystkich do altany ogrodowej Tu, trzymając jeszcze palce na klawiszach fortepianu siedziała panna młoda, koło niej oparty o jej krzesło narzeczony — Oboje już nie żyli — Badanie wykazało zatrucie wskutek ukąszenia przez kobrę, której jad działał w przeciągu kilku minut

Z kroniki żalobnej Sokola

Ciężką żalobą okryło się Sokolstwo polskie przez śmierć jednego z najwybitniejszych sokolów sp dr Kazimierza Czarnika ze Lwowa, długoletniego prezesa Sokola — Macierzy, długoletniego wiceprezesa a później prezesa Związku Sokolstwa polskiego w b zaborze austriackim, członka honorowego tegoż Związku i do dni ostatnich prez dzielnicy małopolskiej

Sp dr Kazimierz Czarnik zmarł w dniu 12-go bm — Pogrzeb tego zasłużonego obywatela bez skazy, wielkiego działacza i szermierza idei sokolej odbył się w dniu 15-go bm we Lwowie

Przewodnictwo Dzielnicy Pomorskiej Związku Tow Gimn Sokół wysłało na ręce rodziny oraz Przewodnictwa Dzielnicy Małopolskiej telegram wyrazy współczucia

Sp dr Kazimierz Czarnik był ideałem Sokola bo mimo swego podeszłego wieku pracował przez szło 60 lat czynnie dla wielkiej idei sokolej, którą nade wszystko ukochoał

Sp dr Kazimierz Czarnik był gorącym patriotą i prawdziwym wzorem obywatela Polski, który dobro Polski widział w spełnianiu obowiązków sokolich, w umiłowaniu idei a tem samym w pracy nieustannej dla kraju — To też na zjazdach, zlotach sokolich nigdy go nie brakło — Zawsze służył cenną swą radą nie wysuwając nigdy swej osoby aczkolwiek mógł to być czynić, bo podłożył był wielkie zasługi dla sprawy sokola

Sokolstwo polskie traci w Zmarłym jednego z najbardziej zasłużonych działaczy wyraziciela idei sokolej a Polska jednego z najlepszych i najwielniejszych swych synów

Śpij spokojnie Drogi i Ukochany Druhu, niechaj ziemia ojczysta, którą tak gorąco ukochołeś lekką Ci będzie — Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie

Przewodnictwo Dzielnicy Pomorskiej Związku Tow Gimn Sokół w Polsce

— Jeśli sądziła, że to niewypowiedziane oskarżenie uczyni na nią jakieś wrażenie, to się pomyliła — Brzmi to bardzo złowrogo — rzekł chłodno i cóż on pan powiedział?

Przez chwilę nie dawała odpowiedzi, a gdy zaczęła mówić, głos jej się załamywał i drżał

— Byłabym wolała dowiedzieć się o tem od pana — nie jakoby to miało wpłynąć na naszą przyjaźń — Ale — dlaczego to pan zrobił? Dlaczego — na miły Bóg, dlaczego? Taki człowiek jak pan

— Ach, ma pani na myśli moją nieszczęsną zbrodniczą przeszłość? — spytał tonem ironicznym, który ją dotknął boleśnie

— Wolałabym, by pan nie mówił w ten sposób rzekła, z trudem chwytając powietrze — Wuj Lew powiedział, że pan był więziony w Anglii — Czy to prawda?

Skinął potakująco

— Najzupełniejsza — byłem więziony nie tylko w Anglii, lecz także w innych krajach — Proszę powiedzieć wujowi, że byłem też więziony w Afryce Południowej — rzekł szybko — I proszę nie sądzić, że byłem może ofiarą cudzych intryg — Wcale nie! Ja sam spowodowałem wszystkie te kary więzienne, jakie odsiadywałem

— Och! — Tylko ten wykrzyk uleciał z jej za ciśniętej krtani, poczem oboje wyszli w milczeniu aż do Hyde Park Corner

— Szalenie mi przykro, że to panią tak dotknęło i czuję, że jestem prawdziwym potworem — Głos jego brzmiał łagodniej niż kiedykolwiek — A jednak pragnąłbym, by pani — mi ufała — Wiem dobrze, że prośba to ciężka do spełnienia

— Chce pan powiedzieć, że obecnie wiedzie ży cie uczciwie? — Spojrzała mu prosto w oczy

(Ciąg dalszy nastąpi)

Z POMORZA

Bładowo, powiat tucholski — **Z walnego zebrania S M P** — W niedzielę odbyło się tutaj doroczne walne zebranie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, na które przybył z ramienia okręgu wiceprezes p. Ossowski, który przewodniczył w zebraniu — Po odczytaniu protokołu przez sekr. p. Theisa zdał dotychczasowy zarząd sprawozdanie z przeszłorocznej działalności — W roku ubiegłym odbyło się 43 zebrań 3 obchody narodowe, 4 uroczystości organizacyjne, 2 przedstawienia, 1 zabawa letnia — Czynniki zabiegają o wybudowanie własnego ogniska — Biblioteczka liczy 59 tomów — W skład nowego zarządu wchodzi pp. Osowski — prezes, Kożuch — zast., Urban — sekretarz, Schulski — skarbnik, — Omawiano sprawę utworzenia oddziału żeńskiego

Bowo, powiat sępoleński — **Za bezprawny wyszyk** napojów alkoholowych stanęła przed sądem powiatowym w Sępólnie niejaką Białczykówna, którą pomimo oświadczenia że wódkę dała bezpłatnie na podstawie obciążających ją zarzutów ze strony świadków skazano na zapłacenie 200 zł grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 20 dni aresztu

Gdynia — **Uniwersytet Robotniczy** — W tych dniach powstanie tu Narodowy Uniwersytet Robotniczy utworzony na wzór poznańskiego — Pod czas zebrania organizacyjnego wybrano komitet w skład którego weszli pp. Franciszek Ratajczak i Tadeusz Kaczmarek — Instytucja ta będzie apolityczną i jako słuchaczy przyjmować będzie tylko Polaków — katolików

Gdynia — **Skutki lekkomyślnego obchodzenia się z bronią** — Robotnik Pepliński bawił się w gronie przyjaciół bronią, która nagle wystrzeliła, raniąc go poważnie w prawą nogę. Przetransportowano go do lecznicy. W ten sposób wyszło na jaw że wspomniany nie miał prawa do noszenia broni za co będzie musiał odpowiadać

Tragiczne skutki nieuwagi — Dnia 9 bm wydarzył się w Grabówku w rodzinie urzędnika Lisieckiego nieszczęśliwy wypadek którego ofiarą padł 6-letni chłopiec Lisieckiego. Lekkoomyślnie pozostawiono broń nabitą na łatwo dostępnym miejscu. Dziecko bawiło się bronią i spowodowało wybuch kula ugodziła chłopca w głowę i zabiła na miejscu. Natychmiast przybiegli rodzice i znaleźli już tylko trupa

Gdynia — **Sprawy kościelne** — Od pierwszego stycznia wydzielono w Gdyni parafię Grabówka, którą objął ks. Wojciech Surman — Nabożeństwa w nowej parafii odprawia się narazie tylko w niedzielę i święta w auli Szkoły Morskiej — Na terenie miasta Gdyni przydano do pomocy ks. proboszczowi Turzyńskiemu wikariuszy ks. Leonarda Rzóskę i ks. Brunona Szymańskiego

Lubawa — **Aresztowany za usiłowane zabójstwo** — Dnia 13 bm w czasie sprzeczki na rynku w Lubawie niejaką Franciszka Truszkowski uderzył Józefa Ziółkowskiego kilka razy ręką tak silnie w głowę, że ten ostatni upadł na ziemię — Na stopnie Ziółkowski powstał z ziemi i dobywszy z kieszeni rewolweru oddał do swego przeciwnika dwa strzały, które jednak chybiły — Sprawcę strzelaniny aresztowano za usiłowane zabójstwo i odstawiono do sądu powiatowego w Lubawie

Polskie Łąki, powiat świecki — **Wypadek** — Miejscowy proboszcz ks. Repiński jadąc onegdaj furmanką do sąsiedniej wsi uległ wypadkowi — Przy mijaniu się z samochodem konie nagle się spłoszyły wobec czego sanie wywróciły przyczem ks. R. uległ tak znacznym obrażeniom iż musiano go samochodem przewieźć do lecznicy w Świeciu

Sosnowiec — **Skok w otchłań szybu** — Z Sosnowca donoszą: Od szeregu lat w wydziale rachuba biur gwarectwa hr. Renard pracował w charakterze woźnego 53 letni Wawrzyniec Garlewicz, mieszkaniec Sosnowca

Niedawno Garlewicza zwolniono z zajmowanej posady, jednakże na jego usilne prośby pozostawiono go w pracy ofiarowując mu zajęcie stróża nocnego na kopalni — W ub. sobotę około godz. 12 w nocy Garlewicz popełnił wstrząsające samobójstwo, skacząc do szybu Joana, głębokości 280 metrów — Wskutek upadku z tak znacznej wysokości zwłoki samobójcy zostały w okropny sposób zmasakrowane; przyczem kadłub i ręce leżały na dnie szybu oddzielnie a jedna noga zawisła na szali — Przyczyn samobójstwa Garlewicza narażenie nie wyjaśniono — Zwłoki samobójcy umieszczono w kostnicy szpitala P. K. Ch. na Renardzie — Tragicznie zmarły miał na utrzymaniu 18 letnią córkę i syna który odbywa obecnie powinność wojskową

Toruń — **Więzień wyskoczył z pociągu** — W pobliżu stacji Ostaszewo na Pomorzu wydarzył się niezwykle wypadek

Z rozprawy w Toruniu transportowano więźnia karnego, 25-letniego Wiktora Florjana Bonina. Odsiadując on karę czternastu lat więzienia w więzieniu w Grudziądzu Bonina przewieziono na rozprawę do Torunia, a wczoraj po południu odbywał się powrotny jego transport d. Grudziądza. W czasie biegu pociągu Bonin wyskoczył z wagonu, mimo, że miał ręce okute w kajdany.

Pociąg zatrzymano i wszczęto natychmiastowy pościg. Zmęczony szaleńczym skokiem zbrodniarz nie mógł już rozwinąć szybkości i po krótkiej ucieczce przysiadł wyczerpany z sił na skarpie rowu, wobec czego został przytrzymany

Rzecz szczególna że przy skoku Bonin nie odniósł większego szwanku i był jeszcze zdolny do ucieczki

Toruń — **Wielki zjazd Towarzystw Naukowych w Toruniu** — W roku bieżącym organizuje Instytut Bałtycki w Toruniu wielki zjazd Towarzystw Naukowych z całej Polski, zajmujących się zagadnieniami pomorskimi i bałtyckimi. W piątek, dnia 16 bm odbędzie się w Instytucie Bałtyckim posiedzenie, na którym zapadnie decyzja co do terminu zjazdu

ROZMAITOŚCI

Magnat litewski w kinie

W pewnej litewskiej miejscowości żył magnat, pan A, który czuł się srodze obrażonym na właściciela kina za to, że nie przysyłał mu zaproszenia na premjery — Gniewało go tem więcej, że kino zawdzieczało mu oświetlenie elektryczne, za które nie zawsze punktualnie płaćło rachunki — W końcu jednakże udochruchał się zupełnie, kiedy mu przysłano na najbliższą premjerę uroczyste zaproszenie, z którego skorzystał skwapliwie — Właściciel kina czekał na wszechmożnego przy drzwiach kina i wprowadził uroczystie do najlepszej łoży w której krzesło pierwsze zarezerwowane było dla pana A. Bezpośrednio potem rozpoczęto film. Ale w tej samej chwili, gdy światła pogasły zerwał się z trzaskiem pan A i zaczął na głos urągać właścicielowi kina, jak śmiał dać mu miejsce w ostatnich rzędach, a nie w rzędzie pierwszym — Czerwony ze złości opuścił kino — W dwadzieścia minut później wypowiedziało posłuszeństwo światło elektryczne w kinie Magnat był obrażonym

Wesoła historia ze spodniami Faraona

Pan Collard posiada przy jednej z ulic Paryża piękny sklep ze starożytnościami, gdzie sprzedaje hurtownie i detalicznie wszelkie towary, pachnące potopem, epoką kamienia i średniowieczem — Niedawno odwiedził p. Collarda pewien gentleman angielski i zakupił rzecz arcyciekawą jak na dzisiejsze czasy — spodnie Faraona, za su mę 180 funtów szterlingów — Uczeszone niebywają okazją, obejrzał raz jeszcze wspaniałe hieroglify na obu nogawkach królewskich spodni i z triumfem powrócił do swej ojczyzny — Tu jednak czekało nań oczarowanie — Uczony, któremu pokazano ową przedhistoryczną część stroju, oświadczył, że są one z najczystszej wełny, której za czasów Faraona nie znano i że niebieska barwa ich jest również produktem nowej epoki — Niefortunny mecenas starożytności zaskarżył sprytnego Collarda, który twierdził, że padł ofiarą własnej omyłki, gdyż spodnie te nie należały do Faraona lecz do Napoleona — Angielski gentleman zrezygnował jednak z kupna spodni wielkich ludzi i zażądał zwrotu pieniędzy

Odzyskanie zegarka i narzeczonej — po 45 latach

Wypadek w istocie niecodzienny wydarzył się w pewnej wiosce szkockiej w tak zwanej dzielnicy jezior — Miejscowy pastuch, wykopując dół na polu celem schwytania dzikiego królika z niemałym zdziwieniem znalazł wśród piasku mały zegareczek damski — Zbadawszy przedmiot, zauważył, że szkło było niearuszone że sprężyny działały sprawnie i że wewnątrz koperty było wyryte nazwisko starej mieszkanki Hawshead nie jakiej miss Thornley

Powróciwszy do wioski udał się do wymienio nej osoby i pokazał jej znaleziony przedmiot — Miss Thornley rozpoznała wówczas zegareczek przez się zgubiony przed 45 laty w czasie przechadzki w większym towarzystwie przyjaciół — Stara panna przypomniała sobie również że zegarek ten podarował jej ówczesny jej narzeczony i że zguba zegareczka wywołała sprzeczkę która stała się powodem zerwania narzeczeństwa — Najciekawszem jednak w całej tej sprawie jest to że podstarzała panna dając posłuch swym skrupułom odesłała zegarek swemu dawnemu narzeczonemu — Staruszek otrzymawszy przedmiot dawnego sporu przypomniał sobie powody zerwania i odesłał z powrotem zegarek panie załączając nową prośbę o jej rękę — Miss Thornley przyjęła obecnie 66 lat; jej były narzeczony 72 i jest on od 15 lat wdowcem — Miss Thornley przyjęła otrzymaną propozycję małżeńską wraz z zegareczkiem Ślub niezwykle pary odbędzie się jeszcze w tym miesiącu

Sfałszowany dyplom lekarski

W Kielcach aresztowano niejakiego Apollinara go Brosza, false Jana Tadeusza Schwarza, który rozwijał w tem mieście praktykę lekarską został jednak zdemaskowany jako oszust — Okazało się bowiem że zarówno dyplom lekarski jak i inne papiery miał sfałszowane — W związku z tem aresztowaniem wydział śledczy we Lwowie zarządził przytrzymanie drukarza Wład Brosza, zamieszkałego we Lwowie, gdzie i ów fałszywy lekarz — dentysta przez pewien czas grasował pod zarzutem wydrukowania dla brata fałszywego dyplomu lekarskiego — Wszystkie inne papiery jak dowód osobisty, książeczkę wojskową, świadectwo dojrzałości itd. skradł Apollinary Brosz akademiczowi Janowi Tadeuszowi Schwarzowi pod którego nazwiskiem odtąd występował

Co ma wisieć, nie utonie

Pisma łódzkie donoszą o następującym tragicznym wypadku: — Drożnik przechodzący wzdłuż toru kolejowego pod Radomskiem zauważył jak jakiś mężczyzna szedł między szynami w chwili, gdy nadjeżdżał pociąg osobowy z Łodzi — Nim drożnik zdolał krzyknąć ów mężczyzna potrącony przez lokomotywę zginął pod pociągiem — Gdy pociąg przejechał zaalarmowani podnieśli leżącego bez oznak życia mężczyznę, położyli go na nosze i zawieśli do sąsiedniego szpitala, gdzie złożono go w trupiarni — Pracownicy weszli do szpitala gdzie spisano odpowiedni protokół o wypadku — Jakież było jednak przerażenie kolejarzy, gdy wychodząc ze szpitala stwierdzili, że nosze są puste a trup ucieka co sił w nogach

Uciekającego nieboszczyka zatrzymano i okazało się, że jest to niejaki Franciszek Kowal, który wracając z libacji w stanie podchmielonym szedł szynami a potrącony przez lokomotywę wpadł między szyny i pociąg przejechał nad nim, nie wyrządzając mu większej szkody, poza drobnymi zadraśnięciami

Pies skazany na śmierć

George Everson z Cincinnati posiada wilka policyjnego, którego sprowadził z Niemiec i który się nazywa Berta — Pewnego dnia pies zobaczył że mały synek jego właściciela pobił się z innym chłopcem — Nie namyślając się długo pies rzucił się na obcego chłopca i pokąsał go dotkliwie — Ojciec pokąsanego chłopca zaskarżył Ewersona i sędzia miejski skazał Ewersona na karę pieniężną a psa na śmierć zapomocą elektryczności

Everson wniósł apelację do sądu powiatowego który skasował wyrok sędziego miejskiego — Wówczas sprawa musiała być rozważana przed sądem apelacyjnym — Niestety pies znowu został skazany na śmierć

Everson i tym razem nie zgodził się na wyrok i przez adwokata swego wniósł skargę do Najwyższego Sądu Federalnego oświadczając, iż choć by miał stracić cały majątek musi uzyskać umiędziwienie psa

Słoń z blombowalnymi zębami

W mieście Bernie na Morawach bawi obecnie wędrowny cyrk Reberhigg, w którym obok wielu innych tresowanych zwierząt popisuje się także słoń Jumbo — Kolosa tego spotkała wielka przykrość; oto przed niedawnym czasem zachorował Jumbo na zęby, które poczęły gwałtownie próchnieć — Właściciel cyrku chcąc usmierzyć ból swe go żywiciela postanowił ząb zaplombować i rzeczywiście operację tę przeprowadził jeden z dentyków berneńskich — Słonia — pacjenta trzymało podczas operacji kilku pracowników cyrkowych co jednak było zbyteczne, gdyż Jumbo zachowywał się tak jak na dobrze wychowanego słonia przystało — Cała operacja trwała 20 min.

Małomowny Dickens

Karol Dickens, znakomity autor Klubu Pickwicka, znany był powszechnie ze swej małomowności — Pewnego razu zaproszony został przez lorda Mille'a do wygłoszenia jednego ze swych utworów na dobroczynnym wieczorku — Dickens długo odmawiał wreszcie na liczne i natarczywe nalegania zgodził się na propozycję, będąc jednak w krytycznej sytuacji finansowej, wiernie zawsze towarzyszącej pisarzom prosił o honorarium za udział w wieczorku — Lord Mille odmówił w grze czej formie Dickensowi tłumacząc mu humanitarny cel imprezy — Autor Klubu Pickwicka po stanowiąc się dowcipnie zemścić

„W oznaczony wieczór ściągnęły do sali tłumy publiczności ciekawej usłyszenia znakomitego już podówczas pisarza — Dickens wyszedł na podium i głosem monotonnym odczytywać począł swój utwór — Po 15 minutach (prelekcja miała trwać 7 — 10 minut) publiczność zaczęła się nudzić Dickens czytał jednak dalej — Uplętnęło pół godziny — Na sali poczęły odzywać się szmery i szepty — Po godzinie niepokój na sali wzrósł — Dickens czytał dalej niewzruszony, poważny — Po 2 godzinach goście poczęli opuszczać widownię — Komitet był w rozpacz, przeszkodzić jednak prelegentowi byłoby nietaktem — Wreszcie po 5 godzinach kiedy na sali pozostał jedynie nieszczęśliwy komitet i jakaś półgłucha hrabina Dickens skończył odczytywać swój utwór skłonił się pustym krzesłom i najspokojniej wyszedł

Potworny morderca zarabiał siekierą trzy osoby

Przed niedawnym czasem w Stołpcach dokonano strasznego morderstwa — nieznaną sprawcą siekierą zamordował trzy osoby rodziny Millerów

Na skutek poszukiwań, podjętych przez miejscową policję, aresztowano mordercę którym okazał się Eugenjusz Markiewicz dezerterski z 15 pp. stacjonowanego w Dęblinie Zbrodniarz przyznał się do winy, podając szczegóły zabójstwa

Wieczorem zgłosił się do domu Millerów, prosząc o nocleg Został przyjęty Wśród nocy wstał z zamiarem dokonania kradzieży Ponieważ bał się jednak, że ktoś z domowników może się obudzić, wziął siekierę i z zimną krwią wymordował całą rodzinę, a następnie obrabował mieszkanie

Redaktor odpowiedzialny: Bonifacy Chmielewski, Chojnice
Drukiem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach
Władysław, Juliusz Schreiber, Chojnice

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 17. stycznia 1931 r.

Porządek nabożeństw w farze

7,30 Msza św z nauką polską
8,45 Nabożeństwo niemieckie
10,30 Suma z polskim kazaniem
12,15 Msza św
15 Nieszpory niemieckie
10,30 Nabożeństwo w Krojantach

TOWARZYSTWO SOKÓŁ

zawiadania swych członków że zamierzany kulig ze względu na odwilż odkłada się na później

Włamanie

Wczoraj w nocy włamali się dotąd nieznanymi złodzieje i skradli większą ilość skór p Falkenstei nowi

GKS „Grom“ Chojnice — „Corona“ Tuchola 5 — 0
Wspaniałe walki gimnazjastów z najlepszymi ping - pongistami Tucholi:

Corona ulegając u siebie w Tucholi w pierwszym spotkaniu Gromowi nieznacznie (2 : 3) oczekiwała się ubiegłej niedzieli w Chojnicach w rewanżowym spotkaniu smrotnej klęski w stosunku 0 : 5 Mecz odbył się w auli gimnazjum. Punktualnie o godz 11 p prof Szczepański powitał w imieniu Gromu przybyłych gości życząc im wszelkiej pomyślności w spotkaniu. Do pierwszego spotkania stają: Kurlandt (Ch) — Bucior (T) Po zupełnie wyrównanej walce zwycięża dzięki większej wytrzymałości nerwowej Kurlandt w dwóch setach 21 — 17 i 23 — 21 Grom prowadzi 1 — 0 W walce Chmara — Sołtyśiak pierwszy niepodzielnie panuje nad sytuacją Gość nie jest zbyt groźny dla Chmary to też ulega niezbyt zaszczytnie 21 — 11 i 21 — 6 oddając Gromowi drugi punkt Spotkanie Dziarnowski — Jarecki było jednym z najciekawszych, jak twierdzą widzowie Pierwszy żądny rewanżu nad swym pogromcą z przed tygodnia rzuca na szalę walki wszelkie swoje umiejętności, czerpiąc z bogatej skrzyni tajemnic gry ping - pongowej Mimo to gość prowadzi do 8 — 2 Dziarnowski z wolna opanowuje i po przejściu po czątkowego kryzysu przechodzi do swej dobrej formy Gra stoi na b wysokim poziomie Dziarnowski dwoi się i troi, a gość tylko rzadko dochodzi do głosu Wreszcie Dziarnowski wygrywa pierwszego seta 21 — 13 W drugim secie chojniczanin jest stale górą i zwycięża gościa w świetnym stylu 21 — 16, zdobywając trzeci konieczny do zwycięstwa punkt dla swych barw Do przedostatniej walki, stają na placu boju dwaj mistrzowie Chojnic Grochowski i Tucholi Pryll Grochowski także pragnął rewanżu nad swym pogromcą w I spotkaniu Pierwszy set wcale nie zwiastował sukcesu mistrza Chojnic Mistrz Tucholi bowiem gładko rozprawia się ze swoim przeciwnikiem wygrywając pierwszego seta 21 — 10 I w drugim secie Pryll prowadzi zdecydowanie Grochowski daleko od sukcesu marzy jednak o powodzeniu I rzeczywiście tu nastąpił bowiem punkt zwrotny w spotkaniu Mistrz Chojnic z zadziwiającym spokojem i z pewnością siebie niweczy wszelkie zakusy przeciwnika, wyrównując nie tylko poprzednią stratę, lecz wspaniałym finiszem wygrywa seta 21 — 19 Trzeci decydujący set był również wspaniałym widowiskiem gry ping - pongowej Podczas gdy u widzów zapanowała grobowa cisza na stole toczyła się walka pełna napięcia Wreszcie o zwycięstwie zdecydowały spokój, nerwy i własna publiczność To też mistrz Tucholi zszedł z pola walki pokonany, ulegając w decydującym secie 21 — 23 Ostatnią walkę rozegrali Ostrowski i Skoczylas Ostrowski bezpośrednio po podróży z Czarska nie mógł rozwinąć normalnej gry, jednak to co pokazał wystarczyło do zwycięstwa w stosunku 21 — 16 i 21 — 18 doplatając do wieńca świetnych sukcesów swoich kolegów jeszcze jeden punkt — Towarzyski double rozegrany pomiędzy Pryllem i Jareckim oraz Dziarnowskim i Grochowskim zakończył się zwycięstwem lepiej zgranej pary tucholskiej w stosunku 22 — 20 i 26 — 24

Goście spodobali się naogół dobrze zwłaszcza Jarecki i Pryll pokozali się z jak najlepszej strony Z Gromu na wyróżnienie nie zasługuje żaden, gdyż wszyscy walczyli ambitnie Sukces naszych ping - pongistów należy podnieść z uznaniem — Sędziował p Orlikowski

Ułatwienie w spożyciu i sprzedaży alkoholu

Rada Ministrów uchwaliła przedłożyć Sejmowi projekt nowej ustawy o ograniczeniu sprzedaży i spożycia alkoholu — Zśród ciekawych postanowień nowy projekt podnosi granice zawartości alkoholu, który można sprzedawać we wszystkich lokalach i miejscach publicznych z 2,5 do 4,5 proc Zostało to wprowadzone ze względu na sprzedaż piwa, które przeważnie zawiera ponad 2,5 procent alkoholu — Następnie projekt nowej ustawy przewiduje złagodzenie zakazu sprzedawania alkoholu w niedziele i święta — Dotychczas obowiązywał zakaz sprzedaży od 3 godz dnia poprzedzającego święto do 10 rano dnia następnego, został on jednak uznany za zbyt uciążliwy przeto nową ustawą wprowadzono ograniczenie sprzedaży jedynie od godziny 6 do 2 po połud w niedziele i święta

Roczne Walne Zebranie Tow. Gimn. „Sokół“

W lokalu hotelu Priebe odbyło się w czwartek dnia 15 bm roczne walne zebranie Sokola — Druh prezes prof Szczepański witając licznie przybycie druhu i druhow w szczególności drh prezesów Sądu Staruszkiewicza, Juńskiego i przedstawicieli prasy wspominając o śmierci drh Standeri Nowackiego i Pierzyńskiego prosząc o uczczenie ich pamięci przez powstanie z miejsc Marszałkiem zebrania wybrano drh Szczepańskiego, który do protokołu powołał dh Stańczaka — Protokół z ostatniego walnego zebrania odczytał drh Pliszka — W myśl przedkładu obrad nastąpiły sprawozdania poszczególnych członków zarządu Sekretarz drh Pliszka podał iż towarzystwo liczy 145 członków oraz iż w roku sprawozdawczym przybyło 35 członków — Zebrań odbyło 22 miano wicie 2 walne, 5 plenarnych, 14 zarządu i 1 komisyj — Drh naczelnik Jankowski w sprawozdaniu swem podał liczbę ćwiczących, nadmieniając iż wyniki są coraz lepsze o czym świadczą licznie na byte nagrody — Sprawozdanie drh skarbnika Wojewódzkiego wykazało iż mimo wielkich wydatków niemala kwota pozostała na przyszły rok Dh gospodarz Bączkowski przedstawił ilość sprzętów, zaznaczając iż zachodzi konieczna potrzeba nabycia niektórych nowych sprzętów — O stanie biblioteki referował dh bibliotekarz Grochowski Drh Welter wyszczególnił wyniki prac sekcji gier sportowych a drh Tarnowski sekcji teatralnej — Sprawozdanie oddziału żeńskiego zdała drh prof Stopniewiczowa podając iż oddział żeński stale się rozwija i pomaza — W imieniu komisji rewizyjnej odczytał protokół rewizyjny drh Szamocki wnosząc o udzielenie zarządowi absolutorjum

Reasumując wszystkie te sprawozdania wiadać iż w Sokole praca wre — Drh Szczepański dziękując poszczególnym członkom zarządu za owocną pracę zachęcał do dalszej wytrwałej pracy dla dobra Ojczyzny — Prezesem wybrano na nowy rok ponownie drh Szczepańskiego, wiceprezesem został drh Małachowski — Nadto weszli do zarządu druhowie Wojewódzki, Sikora, Pliszka, Jankowski, Bączkowski, Welter, Tarnowski, Bembenek Stańczak oraz Poćwiardowski — W miejsce śp drh Standeri wybrano na członka Sądu Honorowego drh Juńskiego — Po uchwaleniu budżetu na nowy rok i wyczerpaniu porządku obrad solwował drh prezes Szczepański zebranie hasłem Czolem! —

Kino Nowości

wyświetla dziś w sobotę i jutro w niedzielę 17 i 18 bm o godzinie 8,15, 6 i 8,15 — Rasowy amant ulubieniec wszystkich pań Harry Liedtke i dawno niewidziana gwiazda Marja Corda ukaże się w najnowszym przebojowym filmie pod tytułem: „Kuli sy Mody“ — Słoneczna opowieść z jedną tylko łezką! Rekord dobrego humoru i dowcipu! Dzielnie sekundują: Ernest Verebes i Hermann Picha! Prawdziwy koncert gry artystów — Sala ogrzana

Cudowny obraz Matki Boskiej Latyczowskiej wrócił na Kresy

Słynny obraz cudowny Najświętej Marii Panny z Latyczowa na Podolu podczas inwazji bolszewickiej został przewieziony do Warszawy gdzie z wielką czcią przechowywany był w kaplicy przy gimnazjum im C Zyberk—Platerówny — J E Ks Biskup A Szelażek, Pasterz diecezji Luckiej, mając sobie zlecony przez Stoлицę Apostolską zarząd osobami i mieniem diecezji Kamienieckiej, znajdującemi się na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej skorzystał ze swych uprawnień i polecił cudowny obraz przewieźć na Kresy i umieścić go w odnowionej statnio katedrze — Przyswiecała w tem Pasterzowi bez wątpienia myśl, iżby pod nie jednym względem zagrożony Wołyń pozyskał moc na obronę w postaci cudownego obrazu, historycznie związanego z Kresami, oraz by pod wpływem pobożnych pielgrzymek do obrazu wzmogła się gorliwość ludu naszego zewsząd narażonego na zgubne wpływy — Obraz cudowny został zabrany z Warszawy przez specjalnie wysłaną z trzech kapłanów złożoną delegację — Po drodze do Lucki obraz witany był przez ogromne tłumy wiern.

Wielka burza nad Anglią

London, 17 stycznia — Silny huragan nawiedził wczoraj Szkocję i Anglię — w nocy Anglię południową — Żegluga zupełnie wstrzymana — Na wybrzeżu północno — zachodnim został parowiec rybacki rzucony na skałę — Załogę uratowano — W Hull wicher rzucił pewnego człowieka na szyny kolejowe a przejeżdżający pociąg odciał mu nogę — W Londynie wyrządził wicher wielkie szkody w budynkach

Wydzierżawienie monopolu zapalczanego

trustowi szwedzkiemu na znanych warunkach zostało wczonaj przez Sejm zatwierdzone

Przy obstrukcji, zaburzeniach trawienia, zgadze uderzeniach do głowy, bólach głowy i ogólnym niedomaganiu, zażywa się rano naszczo szklankę naturalnej wody gorzkiej „Franciszka Józefa“ — Żądać w wszystkich aptekach i drog.

Wycieczka na wyspę Robinsona

Turystyka jest bardzo rozpowszechniona na zachodzie a w Anglii stanowi najmielszą rozrywkę osób mających — Luksusowe okręty spacerowe rozwożą anglików po całym świecie ukazując wszystkie jego dziwy i cuda

Biura turystyczne przeliczytują się wzajemnie w pomysłach wydzielając sobie klientelę Jedna z agencji zapowiedziała w prasie angielskiej, wyprawę na wyspę Robinsona Cruzo!

Przewidziano dokładnie odtworzenie przybycia Robinsona na nieznaną wyspę na lodziach ratunkowych jak to miało miejsce w powieści wobec rozbitcia się okrętu oraz pobyt na wyspie w szalaszach i namiotach — Zapowiedziano zaangażowanie „autentycznych“ potomków Piętaszka dla obsługi podróżnych oraz udział w wyprawie kilku uczonych — Wreszcie obiecano że u celu wycieczki szczegółowych wyjaśnień udzieli wnuk Daniela Defoe, autora „Robinsona Gruzo!“

Pomysłowa i dowcipna reklama wywołała po dobnio wielkie zainteresowanie wycieczką na wyspę na której Robinsona — nigdy nie było

Kobieta mistrzem rzemieślniczym

Dyplom mistrzowski w rzemiośle wędliniar-skim uzyskała w Izbie Rzemieślniczej we Włocławku p Zofia Pierzymowska ze wsi Pięścierogi Nowe gm Nasielsk i zwróciła się do starostwa o zalegalizowanie warsztatu oraz o wydanie karty rzemieślniczej

RUCH w TOWARZYSTWACH

Lutnia — Dziś w sobotę lekcja śpiewu dla chóru żeńskiego o godz 8 wiecz w szkole Dyrygent

Zebranie TCL — W sobotę, dnia 17 bm o godz 3 po poł walne zebranie TCL na okręg chojnicki w hotelu Priebe Porządek obrad: 1) Sprawozdanie prezesa z działalności TCL, 2) Sprawozdanie podkomitetów TCL, 3) Sprawozdanie finansowe, 4) Wręczenie listu pochwalnego 2 członkom TCL, 5) Wybór nowego zarządu, 6) Wolne wnioski

O liczny udział tak członków miejsc TCL jak i podkomitetów uprzejmie prosi

Zarząd Powiatowy

Tow. Polsko Katolickie pod opieką św Józefa podaje swym członkom do łaskawej wiadomości iż roczne walne zebranie odbędzie się w niedzielę dnia 18 stycznia o godzinie 4-tej po południu w salce pana Seydy — Dla ważności obrad stawienie się wszystkich członków jest konieczne — Także goście chcący przystąpić do naszego towarzystwa mile widziani

Zarząd

Baczność członkowie bractwa Matek Chrześcijańskich — W niedzielę dnia 18 bm odbędzie się doroczna zabawa w sali hotelu Centralnego o godz 4 po południu połączone z wspólną kawą i różnymi niespodziankami — Uprasza się o przybycie wszystkich członków i rodzinami oraz o zaproszenie krewnych i znajomych — Goście niemający zaproszenia mile widziani

Zarząd

Kółko Rolnicze Chojnice — Walne zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę dnia 25 stycznia br o godzinie 12-tej w lokalu p Jażdżewskiego plac Jerzego 5 (Restauracja pod Złotym Lwem) Udział wszystkich członków konieczny

Zarząd

Towarzystwo Pszczelnicze w Chojnicach — Roczne walne zebranie odbędzie się dnia 18 bm o godzinie 2 po południu w lokalu p Jażdżewskiego plac św Jerzego — Na porządku dziennym ustalenie czynności na nowy rok i sprawozdanie zarządu O liczny udział Szan członków prosi Zarząd

Bezrobotni w Chojnicach — Zebranie bezrobotnych miasta Chojnic odbędzie się w niedzielę dnia 18 bm w Konsumie Urzędniczym ul Czuchowska o godzinie 6 wieczorem

Komitet bezrobotnych

ZUK W niedzielę dnia 18 bm o godzinie 14,30 w lokalu p Jażdżewskiego odbędzie się walne zebranie tutejszego koła — Na porządku dziennym wybór nowego zarządu oraz referat prezesa Zarządu Okręgowego kol p Cieszyńskiego — O liczny udział członków prosi

Zarząd

Męskie Towarzystwo św Wincentego a Paula W niedzielę dnia 18 stycznia br o godzinie 16 zebranie w klasztorze, na które Szanownych członków uprzejmie się zaprasza

Zarząd

Klub Mandolinistów „Lira“ przy K P W w Chojnicach — W poniedziałek dnia 12 bm o godz 7-mej wieczorem odbędą się ćwiczenia Mandolinistów II oddziału w byłym konsumie kolejowym

Przybycie wszystkich członków konieczne

Dyrygent

Baczność Powstańcy i Wojacy w Chojnicach We wtorek dnia 20 stycznia br o godzinie 8 wiecz odbędzie się zebranie plenarne w salce p Seydy na które przybędzie z wykładem p major Nieborak — Uprasza się o liczny udział w tem zebraniu

Wolność!

Zarząd

Walne zebranie Stow Polskiej Młodzieży Kat odbędzie się we wtorek dnia 20 stycznia br w Szkole Powszechnej o godzinie 8 wieczorem — Członków patronatu gości i członków uprzejmie zaprasza

Zarząd

Szczyt postępu

O niezwyklej zaprawdę sekcje, istniejącej w Ameryce w stanie Colorado a prosperującej pod nazwą kościoła liberalnego, informują nas gazety amerykańskie — O egzystencji tej gminy kościelnej dowiadujemy się z okazji skazanego na śmierć w Denver jakiegoś zbrodniarza, dla którego na gwałt starano się uzyskać ulaskawienie

Gdy jednak wszystkie zabiegi i starania poczynione w tym względzie zawiodły wówczas biskup owego Kościoła liberalnego wydał do swych wiernych owieczek liberalnego wydał do swych wiernych wzywając ich do trzydniowej pokuty we włosiennicach z posypaną popiołem głową i przy pomocy odpowiednich modłów

Oto wyjątek z tej przedziwnej epistoły wskazujący jak dalece naprzód idą z postępowaniem amerykańskie — Wszystkich członków ezoterycznego wy-

działu naszego liberalnego kościoła wzywamy niniejszem, aby się na maszynie do rachowania (!) modlili do Boga Matematyki i do zbawiciela Czwarę Wymiaru aby te ostatnie dni życia naszego Brata na ziemi były spokojne i szczęśliwe i aby jego przyszłe istnienie spędzone było w krainie wieczystej sprawiedliwości

Szczególny to Bóg, posiadający 4 wymiary, do którego modlitwy kontrolowane są przez arytmometr specjalnego wynalazku

Doniczka z kaktusem zamiast bukietu

W ubiegłą sobotę w jednym z kościołów warszawskich odbył się ślub młodej pary, który wywołał, zwłaszcza u pań obecnych podczas zaślubin różne komentarze — Oto panna młoda, w miejscy tradycyjnemu bukietu białych kwiatów, trzy mała w ręku doniczkę z kaktusem

Pod względem trwałości tej niezwyklej pamiątki radosnego momentu ślubu stanowczo ma ona rację, gdyż kaktusy żyją bardzo długo i ślubny towarzysz będzie jej niewątpliwie wiele lat przypominał szczęśliwe chwile wstąpienia w związek małżeński

Największy żołnierz Francji

Francuski minister wojny Maginot nosił do tychczas słuszną nazwę „największego“ żołnierza Francji posiadabowiem imponujący wzrost (2 mtr i 4 centymetry) — Obecnie palmę pierwszeństwa sprzątnął mu pewien podoficer z garnizonu Barle-Duc, który jest jeszcze wyższy mierzy bowiem 2 m 8 centymetrów i waży przytem tylko 110 kg Mundury dla tego żołnierza musi się szyć specjalnie gdyż w żadnym z magazynów wojskowych nie można znaleźć właściwego dla niego ubrania

OBWIESZCZENIE.

Na mocy §§ 39 i 40 Ordynacji Miejskiej z dnia 30. maja 1853 r. zwołuję niniejszem zwyczajne jawne posiedzenie Rady Miejskiej na **sobotę, dnia 24. stycznia 1931 roku o godzinie 18-tej** w sali posiedzeń Rady Miejskiej

Posiedzenie Komisji Przygotowawczej odbędzie się w czwartek, dnia 22. stycznia 1931 r. o godz. 18-tej w sali posiedzeń Rady Miejskiej.

Porządek obrad ogłoszony jest przez wywieszenie w skrzyżce ogłoszeń w ratuszu.

Chojnice, dnia 16. stycznia 1931 r.

(—) **Kopicki**, przewodniczący.

Przetarg przymusowy

W poniedziałek, dnia 19 bm. o godzinie 11-tej sprzedam w **Chojnicach** największą dającemu za gotówkę: większą ilość wina. likieru i koniaku Zbiórka Heytantów w moim biurze.

Szeleziński

komornik sądowy 16

Przetarg przymusowy

Dn. 24 l. br. o godz. 11.30 przed poł. sprzedam w lok. licyt. p. Jazdewskiego Pl. Jerzego 5. największą dającemu za gotówkę: 2 biurka, 1 regał skład. 1 lustro, 13 1/2 grs. ołówków.

Trzebiatowski
Bgz. miejski.

Licytacja przymusowa

We wtorek, 20. bm. o godz. 9-tej w **Dąbrowie** koło Wielka, sprzedam największą dającemu za gotówkę: osiem wozów wyjazdowych, krytych, półkrytych, połowych i innych, 1 młockarnię marki Klinger, 2 zapole żyta w stodole, **w Wielu** przed sołectwem o godz. 8 1 kanapę; **w Zalesiu** przed sołectwem o godz. 16 sanie wyjazdowe, 1 szafę.

Winkowski
komornik sądowy

35% zniżki taniej niemożliwe**Leżanki od 65.- zł.**

jak i również wszelkie meble wyściełane wykonuje po niskich cenach

Pracownia Tapicerska
Młyńska 20
(w podwórzu).

Ogłaszajcie

w **Dzien. Pomorskim.**

KINO NOWOŚCI

W sobotę o godzinie 8.15 i niedzielę o godz. 6 i 8.15
(17 i 18 bm.)

Sławy ekranów europejskich!
Dawno niewidziana gwiazda

„Marja Corda“

rasowy amant, ulubieniec wszystkich pań

Harry Liedtke

oraz **Ernest Verebes,**

Herman Picha,

Peggy Norman-Szekely

w najnowszym przebojowym filmie pod tyt.

Kulisy Mody

Rekord dobrego humoru i pogody z jedną tylko łezką. Cały świat Pań ulega nakazom niekiedy tyrarji „Mody“. Niniejszy film ukaże Wam kulisy tej rzeczywistej władczyni dusz „lepsze połowy“ rodzaju ludzkiego.

Uprasza się o liczniejsze wykorzystanie seansu sobotniego i niedzielnego o godz. 6

Ceny zwykle! Sala dobrze ogrzana!

W niedzielę o godzinie 3.30
wielkie przedstawienie dla dzieci

Riff w sensacyjno-kryminalnym dramacie
Tysiąc dolarów nagrody

Hotel Centralny

Dziś flaki
wieczorem koncert.

Poszukuję

pożyczki
6.000 zł.

na 1-szą hipotekę na gospodarstwo. Łaskawe oferty pod „hipoteka“ do eksped. „Dziennika Pomorskiego“.

DOM

z ogrodem

na sprzedaż.

Gdzie wskaże eksp. Dz Pom.

Kalendarze

Marjańskie, Rolnicze, Terminowe

małe i wielkie do przekładania kieszonkowe oraz boki poleca

Księgarnia
Dzien. Pomorskiego.

Ostrzeżenie.

Za wszelkie materialne zobowiązania mej żony **Marty**, nie odpowiadam.

Ebertowski Józef

Przeprowadziłam się na ul. Człuchowska 8 II.

F. Hubert,
Zakład techn. dentystyczny.

Mieszkanie.

2 duże pokoje

do wynajęcia. Informacji udziela p. ni **FIEDLER,**
Dworcowa 6

Poszukuje się natychmiast

mieszkania

3 pokoiów z kuchnią.

Zgł. sz. piśm. kierować do eksped. **Dzien. Pomorsk.**

Pokój

umeblowany

od 1. II. do wynajęcia
Nowe Miasto 16.
parter

WIELKA WYSTAWA modnych dywanów i firanek!

Do przyjemnego ogniska domowego należą, również modne firanki i dywany

Szanowni Państwo, znajdą w naszych oknach wystawowych i w interesie wielki wybór modnych dywanów i firanek.

Proszę zwiedzić mój interes, bez przymusu kupna.

Personel mój udzieli Sz. Klienteli wszelk. inform. i fachowych rad przy zakupie

Pozatem udzielam **10% rabatu** na firanki gotowe i z metra przy natychmiastowej zapłacie.

Juljusz Schreiber, Chojnice

Rynek 17.

Telefon 48.